MEDIZINISCH-NATURWISSENSCHAFTLICHE SAMMELHANDSCHRIFT. FEUERWERKBUCH
Salzburg, 1470-1471 Seite 169r
Quelle: https://manuscripta.at/?ID=8261
Copyright: Salzburg, Universitätsbibliothek

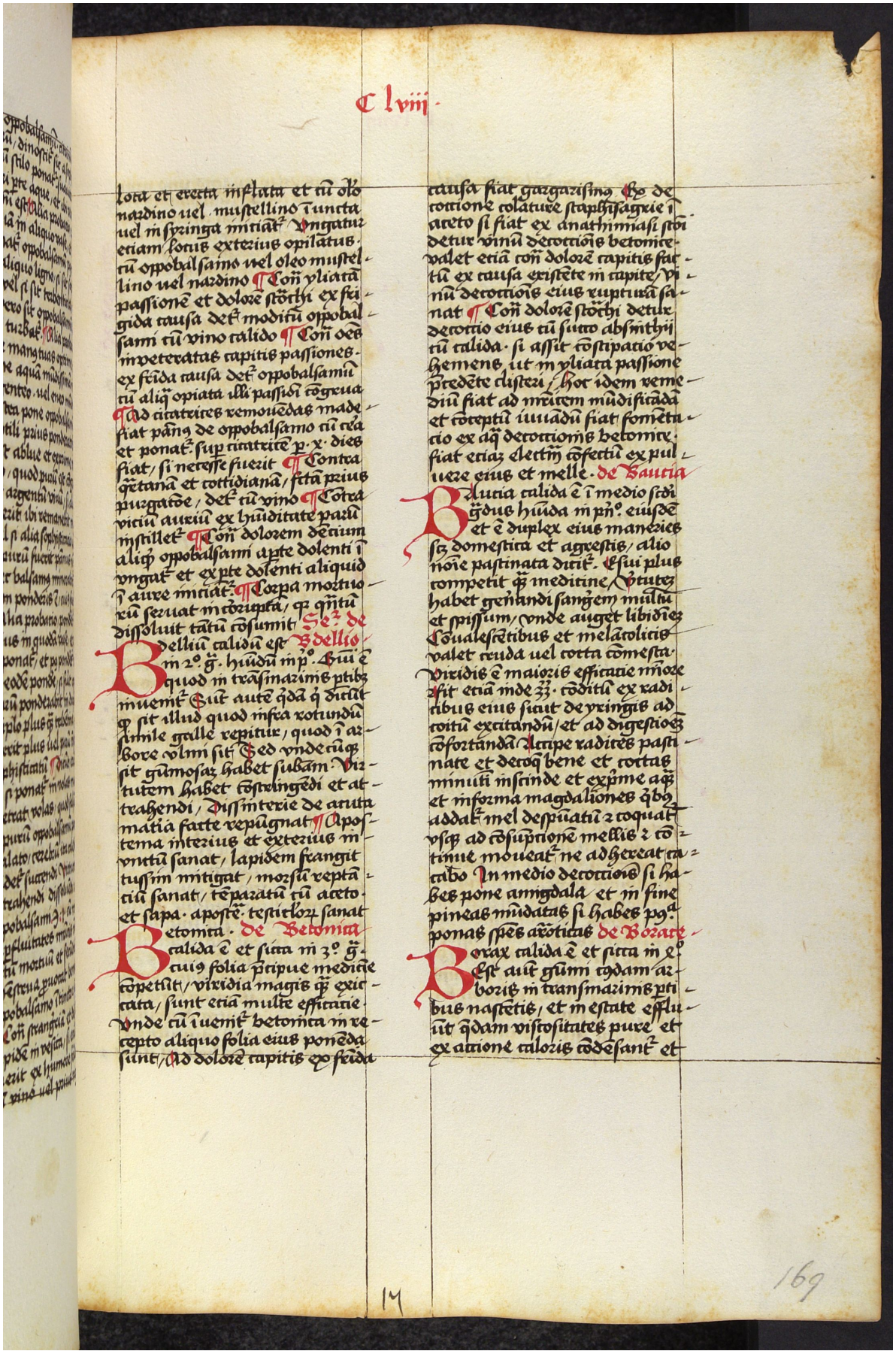

lota et erecta inflata et cū olo
nardino uel mustellino iuncta
uel in syringa initiat. Vngatur
etiam locus exterius opilatus
cū oppobalsamo uel oleo mustel-
lino uel nardino ¶ Cōn yliacā
passionē et dolorē stōrchi ex fri-
gida causa det modicū oppobal-
sami cū vino calido ¶ Cōn oēs
inveteratas capitis passiones
ex frīda causa det oppobalsamū
cū aliq̄ opiata illi passioī cōgrua
¶ Ad cicatrices remouēdas made
fiat pānus de oppobalsamo cū cera
et ponat sup cicatricē p. x. dies
fiat, si necesse fuerit ¶ Contra
q̄rtanā et cottidianā, fcta prius
purgatōe, det cū vino ¶ Cōtra
viciū auriū ex hūiditate parū
instillet ¶ Cōn dolorem dēcium
aliq̄ oppobalsami apte dolenti i
vngat et ex pte dolenti aliquid
i aure iniciat ¶ Corpa mortuo-
rū seruat in corrupta, q̄ q̄ntū
dissoluit tātū cōsumit. Se. de
Bdellio

Bdelliū calidū est
in 2o. g. hūidū in p°. Gui ē
quod in trāsmarinis ptibz
inuenit. Sūt autē q̄dā q̄ dicūt
q̄ sit illud quod infra rotundū
simile galle repitur, quod i ar-
bore vlmi sit. Sed vnde cūq̄
sit gūmosaz habet subām. Vir-
tutem habet cōstringēdi et at-
trahendi, dissinterie de acuta
matia facte repūgnat ¶ Apos-
tema interius et exterius in-
vnctū sanat, lapidem frangit
tussim mitigat, morsū reptā-
ciū sanat, tēparatū cū aceto
et sapa. apostē. testiculoz sanat
Betonica. de Betonica

Betonica calida ē et sicca in 3o. g.
cuius folia pcipue medicīe
cōpetūt, viridia magis q̄ exic-
cata, sunt etiā multe efficacie.
Vnde cū iuenit betonica in re-
cepto aliquo folia eius ponēda
sunt, Ad dolorē capitis ex frīda
causa fiat gargarismus. Ex de-
coctione colature staphisagrie i
aceto si fiat ex anathimiasi stōi
detur vinū decoctiōis betonice.
valet etiā cōn dolorē capitis fac-
tū ex causa existēte in capite, vi-
nū decoctiōis eius rupturā sa-
nat ¶ Cōn dolorē stōrchi detur
decoctio eius cū succo absinthij
cū calida. si assit cōstipatio ve-
hemens, ut in yliaca passione
pcedēte clisteri, hoc idem reme-
diū fiat ad mrīcem mūdificādā
et cōceptū iuuādū fiat fomēta-
cio ex aq̄ decoctionis betonice.
fiat etiaz electuā cōfectū ex pul-
uere eius et melle. de Bautia

Bautia calida ē i medio scdi
gradus hūida in pn°. eiusdē
et ē duplex eius maneries
scz domestica et agrestis, alio
noīe pastinata dicit. Esui plus
competit q̄ medicine, Vtutez
habet generandi sangem multū
et spissum, vnde auget libidīez
Cōualescētibus et melācolicis
valet cruda uel cocta cōmesta.
Viridis ē maioris efficacie mīore
Fit etiā inde ʒʒ. cōditū ex radi-
cibus eius sicut de yringis ad
coitū excitandū, et ad digestioēz
cōfortandā. Accipe radices pasti-
nate et decoq̄ bene et coctas
minuti inscinde et exprime aq̄
et in forma magdaliones q̄bz
addat mel despūatū et coquat
vsq̄ ad cōsūptionē mellis et cō-
tinue moueat ne adhereat ca-
cabo. In medio decoctiōis si ha-
bes pone amigdala et in fine
pineas mūdatas si habes pg.
ponas spēs aromaticas de Borace

Borax calida ē et sicca in 4o.
Est aūt gūmi cōdam ar-
boris in transmarinis pti-
bus nascētis, et in estate efflu-
ūt q̄dam viscositates pure et
ex actione caloris cōdēsant et